

Prodán Gy.: Adatok Bács-Bodrog megye és környékének flórájához.

Pteridophyta.

Nephrodium thelypteris Sw. Nádasokban a Ferencz-esatorna mentén és Gomboson. *Asplenium trichomanes* L. Sziklákon és mohos kövek között Kamenitz és Venác között, Erdődön, Kiskőszegen. *Polypodium vulgare* L. Bokrokban Erdődön és Kiskőszegen. *Salvinia natans* (L.) All. Álló és lassan folyó vizekben a Ferencz-esatornában és Gomboson. *Marsilia quadrifolia* L. Gombos mocsaras helyein. *Equisetum ramosissimum* Desf. Nedves homokos helyeken Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között elterülő homokos területen.

Monocotyledoneae.

Potamogeton fluitans R o t h. Gomboson a Dunában és a Ferencz-esatornában. *P. crispus* L. A palánkai, bezdáni, gombosi, apatini mocsarakban és a Ferencz-esatornában. *P. lucens* L. U. ott. *P. perfoliatus* L. U. ott. *P. pusillus* L. U. ott és a Palicsi fürdő tavában. *Trielochin palustre* L. Nedves réteken, Madarason és Gomboson. *Sagittaria sagittifolia* L. Álló és lassan folyó vizekben s mocsarakban Ujvidéken, Palánkán, Kiskőszegen, Gomboson, Madarason és Bezdánban. *Hydrocharis morsus ranae* L. A gombosi, apatini, bezdáni mocsarakban és a Ferencz-esatornában. *Stratiotes aloides* L. A bezdáni mocsarakban, Ritka. *Eloëa canadensis* R. et M. Lassan folyó vizekben a Ferencz-esatornában Zombor táján.

Andropogon gryllus L. Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között elterülő homokos területen. Kötött homokon. *Tragus racemosus* (L.) Desf. U. ott. Futóhomokon. *Setaria verticillata* L. Beauv. *S. glauca* L. Beauv. *S. viridis* (L.) Beauv. Mivelt talajon közönségesek. *S. viridis*, var. *Weinmannii* (R. et Sch.) Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között elterülő homokos területen. Futóhomokon. *Stipa capillata* L. Kötött homokos helyeken Madarason és a Ferencz-esatorna mentén. *S. pennata* L. Ludas-pusztá a körözi legelőkön. Kötött homokon. *S. tirsu* Stev. Köves, száraz dombokon Kamenitz és Venác között. *Pallasia aculeata* (L.) A zombori, nemesmiletiesi, apatini, újvidéki, ófutaki, chottekpusztai, bezdáni, madarasi, bácsi, szabadkai és a gádori szikeseken. *Eleochoa alopecuroides*, (Pill. et Mitt.) Host. U. ott. *H. schoenoides* (L.) Host. U. ott. *Phleum nodosum* L. Száraz dombokon Kamenitz és Venác között. *Ph. paniculatum* Hu d s. Bokros gyepes helyeken Kamenitz és Venác között, Erdődön a Duna feletti magaslatokon. *Alopecurus geniculatus* L. A zombori és gombosi nedves réteken. *Agrostis vulgaris* With. *A. alba* L. Nedves réteken, köz. *Apeva spica venti* (L.) Beauv. Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között elterülő homokos területen. Kötött homokon. *Venteneta dubia* (Leers) Boiss. Szikes kaszálók szélén Bácskertes, Bezdán és Monostorszeg között. *Arrhena-*

therum elatius (L.) M. et K., Réteken, mesgyéken s partos helyeken közönséges. *Eragrostis minor* (Host.) Karst. A zombori, madarasi, gombosi, bezdáni, szabadkai, újvidéki, kisköszegi szántóföldeken közönséges. *E. megastachya* (Koel.) LK. U. ott. *E. pilosa* (L.) P. B. A vasuti töltések állandó gyomja. *Koeleria gracilis* Pers. Száraz réteken a zombori határban. **Melica ciliata*¹ L. v. r. *transsilvanica* Schur f. *Holubiana* (A. et G.) Erdőkben, bokros helyeken, Zombor a Sikara erdőben, Zombor és Szabadka között és Karlóczán. *M. altissima* L. Száraz köves partokon Illok-on. *Briza media* L. (Vargatáncz) Kaszálókon közönséges. *Dactylis glomerata* L. f. *pendula* (Dum) A zombori bezdáni, apatini, karlóczai, illoki és kamenitzi erdőkbén. *Poa compressa* L. száraz, köves és homokos helyeken a madarasi, zombori, szabadkai újvidéki, kamenitzi, karlóczai és illoki határon. *P. palustris* L. Árterületen Bezdán környékén és Gomboson. *P. nemoralis* L. A bezdáni erdőben. **P. angustifolia* L. Legelőkön, utak szélén a zombori, apatini és szabadkai határban. **P. collina* Schur. Szikes legelőkön a zombori városi legelőn. *Atropis limosa* Schur. Szikes legelőkön. A zombori, kerényi, ósziváezi, kulai, sztapári, bezdáni, bácsi, apatini, madarasi, regőczei, szabadkai, ófutaki, chottekpusztai, újvidéki, nemesmiletiesi, gádori és őrszállási határban. *A. Peisonis* G. Beck. A gádori nedves szikeseken. **Festuca rubra* L. Gyepes helyeken. Zombor a Ferencz-csatorna mentén. *F. vaginata* W. et K. Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között elterülő homokos területen. **F. vallesiaca* Schleich. Száraz partos helyeken Kamenitz környékén. **F. pseudovina* Hack. Legelőkön, Zombor, Szabadka, Bezdán között eső területen. *F. rutila* Hack. Az apatini szikes legelőkön. **F. rupicola* Heuff. Legelőkön. Zombor, az újvidéki vasut mentén, *F. pratensis* Huds. Réteken és gyepes helyeken. Szabadkán, Gomboson és Zombor környékén. *Bromus asper* Murr. Erdők szélén. Kamenitz és Venác között, Bezdán környékén, *B. inermis* Leyss. A vasutak mentén közönséges. *B. inermis* Leyss. f. *pellitus* (G. Beck). Száraz, köves partokon. Kamenitz környékén. *B. sterilis* L. Réteken, gyepes helyeken és erdőszélén. Zombor, Szabadka, Bezdán és Ujvidék között eső területen. *B. tectorum* L. f. *longipilus* Kum. et Sendtner. Az egész Bácskában és a Szerémségben közönséges. *B. arvensis* L. U. ott *B. squarrosus* L. Napos, parlagos, homokos helyeken. Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között eső homokos területen. Kamenitz és Venác között. Karlóczán. *B. japonicus* Thbg. var. *vestitus*. Az előbbi társaságában Kamenitz és Venác között. Karlóczán. **B. subsquarrosus* Borb. Száraz dombokon és homokos helyeken. Szabadka, Zombor, Ujvidék, Gombos közötti területen. Kamenitz és Venác között. Karlóczán. *B. commutatus* Schrad. Nedves réteken közönséges. *B. hordaceus* L. Gabona közt, mesgyéken és réteken közönséges. *B. hordaceus* L. f. *nanus* (Weig.) Homokos és szikes területeken. A Ferenczcsatorna mentén, A bezdáni és apatini szikeseken. *Brachypodium*

¹ *jelzett Gramineákat Dr. Degen Árpád determinálta. Fáradozásáért hálás köszönetemet fejezem ki.

silvaticum R. Sch. Erdőkben és bokrok között közönséges. *Secale fragile* M. B. Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között elterülő homokos területen. *Haynaldia villosa* (L.) Schur. Erdődön a Dunát szegélyező magaslatokon. *Agropyrum cristatum* (L.) Bess. U. ott. Illok. Kamenitz és Vénáz között. *Hordeum Gussonianum* Parl. Szikes, sovány helyeken. Ófutaki, újvidéki, szabadkai, madarasi, ószivácsi, kerényi, zombori, bezdáni, apatini és a gádori határban. *H. pubescens* Guss. U. ott az előbbi társaságában. *Cyperus flavescens* L. Mocsarakban s árteres helyeken. Gomboson. *C. glomeratus* L. U. ott. *C. longus* L. Mocsaras helyeken. Illok. *C. pannonicus* Jacq. Palicsi és gádori tavak környékén és Tündéresen. *Scirpus compressus* Pers. Bácskában árteres helyeken és mocsarakban. *S. Holoschoenus* L. Nedves homokos területeken. Szabadka, Tompa és Kelebia között elterülő homokos területen. Tömegesen. *S. lacustris* L. Mocsaras helyeken. Zombor, Apatin, Bezdán stb. határában. *S. Michelianus* L. Homokos és iszapos helyeken a Duna mentén, Újvidék, Palánka, Illok, Bezdán, Apatin, Erdőd. *Heleocharis uniglumis* (L.) Schult. Zombor a városi legelőn és a Mosztonga mentén. Gomboson a vasúti állomás közelében. Gádon szikes területen. *H. palustris* (L.) R. Br. U. ott. *H. orata* (Roth.) R. Br. U. ott. *Eriophorum latifolium* Hoppe. Mocsaras réteken Gomboson. *Carex stenophylla* Wahl. Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között elterülő homokos területen. Kötött és futóhomokon. *C. divisa* Hud. Szikes talajon Zombor, Nemesmilitics, Madaras, Bezdán. *C. praecox* Schreb. Árteres helyeken közönséges. *C. stricta* Good. Állandó mocsarakban és nedves réteken. Gombos, Apatin, Bezdán. Szabadkán zombékokat alkot. *C. Schreberi* Schrank. Nedves rétek szélén. U. ott. *C. acuta* L. Mocsarakban U. ott. *C. silvatica* Hud. Erdőkben, Illok és Bezdánban, *C. distans* L. Szikes, nedves réteken közönséges. *C. Michellii* Host. Erdőkben Illok. *C. hirta* L. Nedves réteken Gomboson. *C. pseudocyperus* L. Lassan folyó víz szélén a Ferenc-esatornában. *C. riparia* Curt. Mocsáros helyeken a Duna és a Mosztonga mentén. *C. vesicaria* L. U. ott. *C. acutiformis* Ehrh. U. ott. *C. glauca* Scop. U. ott és a Ferenc-esatorna mentén, *C. Buekkii* Wimm. Erdőtisztásokon Kamenitz és Vénáz között. *C. montana* L. U. ott és Zombor a Sikarában.

Arum maculatum L. Erdőkben. Zombor a Sikarában. Bezdán a Kozorában.

Juncus Gerardi Lois. A zombori és szabadkai szikes és homokos területein. *J. compressus* Jacq. Nedves réteken és mocsaras helyeken. Bezdán környékén.

Luzula campestris (L.) DC. Apatin, Zombor, Madaras, Szabadka füves helyein.

Colchicum arenarium W. et K. Madarason a Jezert környékező homokos dombokon. *Gagea pusilla* (Schm.) R. et Sch. Homokos, füves helyeken. Zombor és Szabadka környékén. *G. arvensis* (Pers.) R. et Sch. Ugarokon. U. ott. *Allium vineale* L. Száraz, szikes legelőkn. Apatin, Bezdán, Ófuttak, Chottekpuszta. *Scilla bifolia* L. Erdő-

dön és Kisközszegen. *Sc. autumnalis* L. Száraz, szikes legelőkön. Apatin a helység közelében. E helyen Borbás is megtalálta. *Ornithogalum pyramidale* L. Mesgyében és árokpártokon. Zombor, Gombos és Ujvidék között. *O. Bucheanum* (Kunth.) A. Sch. U. ott. *O. umbellatum* L. Réteken, szántóföldeken és cserjésekben közönséges. *Muscari comosum* (L.) Mill. Mesgyéken és erdőtisztásokon, Bezdán, Szabadka, Zombor. *M. racemosum* (L.) Lam. et DC. Gyepes helyeken. A Ferencz-esatorna mentén, Kisközszegen, Erdődön, Titeli fensíkon. *M. transsilvanicum* Schur. A palicsfürdői akáczerdőkben. Az ujvidéki alsókaboli, bácsi tölgyesekben. *Asparagus officinalis* L. Szabadkán futóhomokon. *Polygonatum latifolium* (Jacq.) Desf. Szabadka, Palics, Tompa és Kelebia között elterülő homokos területen. Ritka. Az apatini és bezdáni erdőkben. *Leucojum aestivum* L. A bezdáni és gombosi nedves és mocsaras réteken. *Galanthus nivalis* L. Erdődön a Dunát szegélyező dombokon. *Iris arenaria* W. et K. Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között elterülő homokos területen. Kötött homokon. *I. variegata* L. Homokos dombokon Kisközszegen. *I. pseudacorus* L. A bezdáni, apatini, gombosi, madarasi mocsarakban s a Ferencz-esatornában.

Orchis purpurea Huds. Erdőkben. Illok, Bezdán, Madaras és Zombor határában. Szabadkán akáczerdőkben. *O. palustris* Jacq. Árkokban Zombor és Gombos között. *O. latifolia* L. U. ott. Nedves réteken és nádasokban Szabadka és Ludaspuszta között. *Cephalanthera alba* (Cr.) Simk. Erdőkben, Bezdán, Bácskertes és Monostorszeg között. *C. longifolia* (L.) Fritsch. U. ott. *Epipactis latifolia* (L.) All. U. ott és a szabadkai homokpusztán, futó homokon. *Neottia nidus avis* (L.) Rich. Erdőkben, Bezdán, Bácskertes és Monostorszeg között.

Dicotyledoneae.

Salix rosmarinifolia L. Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között elterülő homokos területen.

Castanea vesca Gärtn. Zombor a Sikara-erdőben. *Quercus austriaca* Willd. *Qu. aurea* Wierzb. *Qu. borealis* Heuff. A bezdáni, apatini, monostori és a chottekpusztai erdőket alkotják. *Qu. borealis* Heuff. f. *tardiflora* Tschern. Chottekpusztai uradalmi erdőben, 1909 szept. 19-én.

Parietaria officinalis L. Az alföldi nedves erdőknek gyomja (Bezdán).

Rumex linguatus Schur. Szikes árkok mentén. Apatinban. *R. maritimus* L. A bezdáni mocsarakban, *R. silvester* Wallr. Erdőkben. Gombos, Madaras és Kamenitz. *R. limosus*. Thuill. Szikes, nedves réteken. Zombor a városi legelőn. Bezdán, Szabadka. *R. pulcher* L. Gyepes helyeken. Gádor, Zombor. *R. hydrolapathum* Huds. Ferencz-esatorna mentén. *R. patientia* L. Gombos, Kamenitz. *Polygonum arenarium* W. et K. Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között elterülő homokos területen. Futó homokon.

Polycnemum arvense L. Parlagokon, szántókon az egész megye területén. *Atriplex roseum* L. A zombori, kerényi, ószivácsi, kulai, sztapári, bezdáni, apatini, madarasi, szabadkai, ófutaki, chottekpusztai, ujvidéki, nemesmiliticsi szikeseken. *A. tataricum* L. U. ott a vaksziken. *Camphorosma ovata* W. et K. U. o. a partosabb helyeken. *Kochia arenaria* (M. B.) Roth. A szabadkai homokpusztán. Futó homokon. *K. prostrata* (L.) Schrad. Az egész titeli fensíkon. *Corispermum nitidum* Kit. U. o. *Suaeda salsa* (L.) Pall. Szikeseken. A paliesi és a gádori tavak környékén. *Salsola kali* L. Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között elterülő homokos területen. Részint kötött, részint futó homokon. Szikesen még nem láttam. *Salsola soda* L. Hazánk e ritka sziklakóját 1909 szeptember 26-án találtam Gádor és Őrszállás közötti nedves szikesen. Itt 4—5 kilométernyi területet foglal, ezinóbervörösre festvén a mezőt. Társnővényei az *Atriplex roseum*, *Aster pannonicus*, *Crypsis aculeata*. E szikes terület partosabb részét a *Lepidium crassifolium* lepi el. *Silene parviflora* (Erh.) Pers. Szabadka, Palics, Tompa és Kelebia között elterülő homokos területen. Futó homokon. *S. venosa* (Gilib.) U. o. Kötött homokon és Erdődön. *S. conica* L. Szikár dombokon Madarason. *S. longiflora* Ehrh. Szabadka, Palics, Tompa és Kelebia között elterülő homokos és homokos-szikes területen. *Tunica prolifera* (L.) Scop. Homokos helyeken. Gádor és Regöcze között. *Dianthus intermedius* Boiss. Homokos helyeken. Zombor a Sikara-erdő mellett. Szerémség bokros, erdős helyein elterjedt (Kamenitz). *D. giganteus* D'Urv. Titeli fensíkon Titel mellett. *D. serotinus* W. et K. Szabadka, Tompa és Kelebia között elterülő homokos területen. Futó homokon. *Alsine viscosa* Schreb. U. ott. *A. verna* (L.) Bartl. Madarason a Jezert környékező homokos dombokon. *Spergularia media* (L.) Presl. Szikeseken. A paliesi és ludaspusztai tavak környékén. *S. rubra* (L.) Presl. Szikes, nedves talajon. Zombor a városi legelőn és Madarason, *Nymphaea alba* L. A bezdáni, gombosi, apatini mocsarakban és a Ferencz-esatornában. *Helleborus odorus* W. et K. A bezdáni erdőben, a hol Borbás is megtalálta. Erdőd a Dunát környékező magaslatokon. A kaboli zárda erdejében. *Eranthis hiemalis* Salisb. Erdőd a Dunát környékező magaslatokon. Nagy mennyiségben találtam még Oriovácson, a hol a tarlókon valóságos gyomnövény számba megy. *Pulsatilla nigricans* Störk., Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között elterülő homokos területen. Futó homokon. *Myosurus minimus* L. Zombor, Regöcze, Gádor, Alsókabol szikesein, Bezdán, Bácskertes és Monostorszeg között elterülő árteres, nedves, szikes kaszálókon. *Ranunculus aquatilis* L. Álló és lassan folyó vizekben, a Ferencz-esatorna mentén. *R. fluitans* Lam. U. ott. Kisköszegen és Bezdán környékén. *R. illyricus* L. Madarason a Jezert környékező homokos dombokon. Palicson és Regöczén. *R. pedatus* W. et K. Bezdán, Bácskertes és Monostorszeg között elterülő árteres, nedves, szikes kaszálókon. *R. lateriflorus* DC. U. ott. *R. polyphyllus* W. et K. Mocsaras helyeken. U. ott. *R. Sardous* Cr. Legelőkön, nedves réteken közönséges. *R. polyanthemus* L. Réteken, erdőkben közönséges. *R. Steveni* Andr.

Nedves réteken, Gomboson, Kamenitz és Vénác között. *Adonis vernalis* L. Madarason és a bezdáni erdő szélén. *A. flammeus* Jacq. Vetéseken Zombor és Sztapár között.

Corydalis pumila (Host.) Reichb. (Determinálta dr. Degen Árpád). Bezdáni erdőben. *C. cava* Sch. U. ott. *Lepidium crassifolium* W. et K. Gádor, Őrszállás és Regőcze közötti szikéseken. *Alliaria officinalis* Andr. Az alföldi erdők gyomja. *Calepina Corvini* (All.) Desf. Erdődön a vasút mentén nagy mennyiségben található. Valószínűleg innen terjedt el a Bácskában is, Gombos és Zombor között. Zombor és Ujvidék, valamint Szabadka környékén a vasút mentén is fellelhető. Titeli fensíkon. *Diplotaxis tenuifolia* (L.) DC. Parlagokon közönséges. *Nasturtium Kernerii* Menyhárt. Nedves, szikes réteken. Zombor a Ferenc-esatorna mentén. Bezdáni szikes legelőkön. *N. amphibium* (L.) R. Br. A bezdáni és a madarasi mocsarakban. *Stenophragma Thalianum* (L.) Čelak. Szántókon a Sikarába vezető úton. *Arabis hirsuta* (L.) Scop. A bezdáni erdőben. *Erysimum canescens* Roth. Szabadka és Ludaspuszta között homokon. *Syrscia cana* (Pill. et Mitterp. Reichb. Futó homokon, Szabadka, Tompa és Kelebia között. *Alyssum desertorum* Stapf. Homokos területen. U. ott és Zomborban a Ferenc-esatorna mentén. *Rescda inodora* Reichb. Zombor a Sikara mellett.

Saxifraga tridactylites L. Kiskőszegi dombokon. *S. bulbifera* L. Bezdán, Bácskertes és Monostorszeg között elterülő réteken. *Rubus caesius* L. Tarlókon, mesgyéken, bokros helyeken közönséges. *R. caesius* × *tomentosus*. U. ott. Bezdáni erdőben. *Potentilla supina* L. Árkokban, árteres helyeken Zombor környékén. *P. Baumgarteniana* Schur. Kamenitz és Karlócza környékén. *P. arenaria* Borkh. Szikár dombokon, futó homokon közönséges. *P. argentea* L. U. ott. *P. rubens* (Cr.) Zimm. Bezdán, Bácskertes és Monostorszeg között elterülő erdőtisztásokon, Zombor a Ferenc-esatorna mentén. Bácsan az erdő szélén. Titeli fensík. *Geum urbanum* L. Az alföldi erdőknek gyomnövénye. *Sanguisorba officinalis* L. Vizenyős réteken. Szabadka a körözi legelőkön. *S. polygama* (W. et K.) Garcke. Szikár helyeken. Zombor és Ujvidék között. **Rosa canina*¹ L. f. *enoxyphylla* Borb. Erdődön a Dunát szegélyező magaslatokon. *R. canina* L. f. *viridis* Hassé. Zombor Erzsébet-ligetben. *R. canina* L. U. ott. *R. canina* L. f. *spuria* Pug. Karlócza hegyein. Papuk-hegyen Erdődön. *R. canina* L. f. *flexibilis* Dés. Zombor Erzsébet-ligetben. *R. canina* L. f. *fallax* Pug. Papuk-hegyen. *R. canina* L. f. *fallens* Déségl. Zombor Erzsébet-ligetben. *R. canina* L. f. *macroacantha* Rip. U. ott. *R. canina* L. f. *glaucescens* Desv. U. ott és Karlócza hegyein. Papuk-hegyen. *R. canina* L. f. *semibisserata* Borb. Zombor Erzsébet-ligetben. *R. canina* L. f. *lasiostylis* Borb. U. ott. *R. canina* L. f. *mucronulata* Déségl. Zombor a Ferenc-esatorna mentén. *R. canina* L. f. *syntrichostyla* Rip. Erdődön a Dunát szegélyező

¹ A rózsák meghatározásában Kupcsok Samu segített. Fáradságáért hálás köszönet.

magaslatokon. *R. canina* L. f. *fissispina* Wierzb. U. ott és a Ferencz-esatorna mentén. *R. canina* L. f. *fissidens* Borb. Zombor Erzsébet-ligetben, Karlóczai és erdői hegyeken. *R. canina* L. f. *silvularum* Rip. Erdődön a Dunát szegélyező magaslatokon. *R. eriostyla* Rip. et Dés. f. *acutifolia* Borb. Karlóczai hegyeken. *R. Andegavensis* Bast. f. *squarrosidens* Borb. U. ott. *R. Andegavensis* Bast. Zombor Erzsébet-ligetben. *R. agraria* Rip. U. ott. *R. dumetorum* Th. f. *opaca* Gren. Karlóczai hegyeken. *R. dumetorum* Th. f. *uncinella* Bess. Kamenitz és Vénác között. *R. dumetorum* Th. f. *Reussii* H. Br. Erdődön a Dunát szegélyező magaslatokon. *R. dumetorum* Th. f. *platyphyloides* Dés. Rip. Zombor a r. kath. temetőben. *R. dumetorum* Th. f. *acutifolia* Bast. Zombor Erzsébet-ligetben. *R. dumetorum* Th. f. *subglabra* Borb. U. ott. *R. dumetorum* Th. f. *solstitialis* Bess. U. ott. Karlóczán és Erdődön. *R. dumetorum* Th. f. *obscura* Pug. Zombor Erzsébet-ligetben. *R. dumetorum* Th. f. *submitis* H. Br. U. ott és Erdődön. *R. dumetorum* Th. f. *semiglaucula* Borb. Kamenitz erdeinek szélén. *R. dumetorum* Th. f. *Carrioni* Dés. Guilloti. U. ott. *R. dumetorum* Th. f. *implexa* Gren. Zombor a r. kath. temetőben. *R. coriifolia* Fr. Zombor a Ferencz-esatorna mentén és Karlóczán. *R. coriifolia* Fr. f. *frutetorum* Bess. Zombor Erzsébet-ligetben. *R. coriifolia* Fr. f. *venosa* Christ. U. ott és Erdődön. *R. coriifolia* Fr. f. *subcristata* Bast. Kamenitz erdeinek szélén. *R. coriifolia* v. *subcollina* Christ. Erdődön a Dunát szegélyező magaslatokon. *R. cuneatifrons* Kupcsok. Zombor Erzsébet-ligetben. *R. glauca* Vill. f. *imponens* Rip. U. ott. *R. glauca* Vill. f. *falcata* Pug. Papuk-hegyen. *R. ooglauca* Borb. Zombor Erzsébet-ligetben. *R. sepium* Thuill. Zombor a Ferencz-esatorna mentén és az erdői magaslatokon. *R. sepium* Thuill. f. *arratica* Pug. Erdődön a Dunát szegélyező magaslatokon. *R. sepium* Thuill. f. *ditrichopoda* Borb. Karlóczai hegyeken. *R. Gizellae* Borb. f. *neogradensis* Borb. Erdődön a Dunát szegélyező magaslatokon. *R. scabrata* Crép. f. *orifera* Borb. U. ott. *R. nitidula* f. *Blondeana* Rip. U. ott. *R. rubiginosa* L. f. *apricorum* Rip. Zombor Erzsébet-ligetben. *R. austriaca* Crantz. Erdők szélén. Kamenitz és Vénác között. *R. prostrata* DC. U. ott. *R. arvensis* Huds. f. *ovata* (Lj.). U. ott. *Genista tinctoria* L. Szabadkán a körözi legelőkön. *G. elatior* Koch. Az apatini és bezdáni erdők szélén. *Cytisus aggregatus* Schur. Erdődön a Dunát szegélyező magaslatokon. *C. arenarius* Simk. Homokos területeken. Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között. *C. austriacus* L. Napsütötte hegyeken. Kamenitzán és Karlóczán. *C. austriacus* L. f. *ochroleuca* (floribus ochroleucis). U. ott. *C. pallidus* Schrad. Titeli fensikon, Titel mellett. *C. Rochelii* Wierzb. Kamenitz és Vénác között a hegyek lejtőin. *Trifolium striatum* L. Bezdán, Bácskertes és Monostorszeg között elterülő szikes kaszálókon. *T. lacvigatum* Poir. U. ott. *T. parviflorum* Ehrh. U. ott. *T. filiforme* L. U. ott. *Lotus tenuifolius* (L.) Reicheb. A bezdáni, apatini, gádori, madarasi, szabadkai, kerényi, sztapári, chottekpusztai és a zombori szikeseken. *Astragalus austriacus* Jacq. Mada-

rason a Jezert környékező dombokon, Titeli fensíkon. *A. Onobrychis* L. Homokos, száraz helyeken közönséges. *Onobrychis arenaria* (K it) S é r. A szabadkai homokpusztán. *Vicia sordida* W. et K. Bezdán, Bácskertes és Monostorszeg közötti legelőkön.

Geranium pusillum L. A bezdáni erdőben. *G. Robertianum* L. Bácska összes erdőiben. *Erodium cicutarium* (L.) L'Herit. Zombor és Bezdán között. var. *chaerophyllum* (Cav.) DC. Az út mentén. *E. cicutarium* (L.) L'Herit. Ugyanott. var. *chaerophyllum* (Cav.) DC. f. *adenotrichum* Borb. *Linum austriacum* L. Napos füves dombokon. Ferencz-csatorna mentén. Zombor és Szabadka, Szabadka és Ujvidék között. *Tribulus orientalis* Kern. Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között futóhomokon. *Polygala comosa* Schkuhr. Szabadkán a körözi legelőkön. *Euphorbia Gerardiana* Jacq. Homokos területeken, Zombor és Sztapár között. Erdődön, Szabadkán stb. *E. palustris* L. A gombosi, apatini és bezdáni mocsarakban. *E. lucida* W. et K. Az előbbivel keverve ugyanott.

Lavatera thuringiaca L. Zombor és Gádor között utak mentén. *Althaea cannabina* L. Erdődön a Dunát szegélyező bokros dombokon. *A. micrantha* Wiesb. Ugyanott. *Fumana procumbens* (Du n.) Gr. Godr. Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között elterülő homokpusztán. Félig kötött homokon.

Viola alba Bess. A bezdáni futtaki, bácsi, apatini, alsókaboli erdőben. *V. alba* Bess. f. violaceis U. ott. *V. hirta* L. U. ott. *V. persicifolia* Roth. Bezdán, Bácskertes és Monostorszeg között elterülő mocsaras helyeken. *V. arenaria* DC. A palicsfürdői akáczerdő homokos tisztásain. *V. canina* L. A bezdáni erdő tisztásain.

Thymclaea Passerina (L.) C o s s. Parlagokon közönséges. *Lythrum virgatum* L. Apatini nedves réteken. *Trapa natans* L. Ferencz-csatornában. *Circaea lutetiana* L. Szőlőkben Zombor és környékén. *Myriophyllum verticillatum* L. Ferencz-csatornában és a gádori, apatini s bezdáni mocsarakban.

Hippuris vulgaris L. A bezdáni mocsarakban. *Pimpinella saxifraga* L. Az apatini és bezdáni legelőkön. *Berula angustifolia* (L.) Koch. U. ott, nedves, mocsaras helyeken. *Bupleurum tenuissimum* L. A zombori, nemesmiliticsi, szabadkai, gádori, ujvidéki, bezdáni stb. szikeseken. *Seseli annuum* L. Az apatini legelőkön. *Peucedanum officinale* L. Az apatini és a bezdáni szikes legelőkön. *P. alsaticum* L. U. ott. *P. Cervaria* Lap. Illok erdei tisztásain. *Orlaya grandiflora* (L.) Hoffm. Erdőd bokros helyein. *Conium maculatum* L. A bezdáni mocsarak szélén.

Androsace maxima L. Zombor és Szabadka között a vasút mentén. Gádoron és Csonoplyán.

Statice Gmelini Willd. Szikeseken. Szabadka és Horgos között. A kaboli zárda szikes erdőtisztásain. Bácsordas szikes kaszálóin.

Erythraea pulchella (Sw.) Fr. A bezdáni legelőkön. *E. uliginosa* (W. et K.) R. et Sch. Ferencz-csatorna mentén a nedvesebb partokon. *Blackstonia serotina* (Koch.) Beck. Ugyanott az előbbi társaságában.

Blackstonia perfoliata (L.) Huds. E hazánkra nézve kétes fajt Zomborban a Ferencz-esatorna mentén fődöztem fel 1906. szeptember havában. *Limnanthemum nymphacoides* (L.) Hffgg. et. Lk. A bezdáni mocsarakban. *Vinca minor* L. A bezdáni erdőben.

Cynoglossum officinale L. Utak mentén, legelőkön közönséges. *C. hungaricum* Simk. Karlóczán. *Lappula echinata* Gilib. Parlagokon közönséges. *Asperugo procumbens* L. A Sikara erdő szélén. *Alkanna tinctoria* (L.) Tausch. Futó homokon Szabadka, Palicsfürdő, Tompa, Kelebia között, továbbá Regöcze és Madaras között a vasút mentén. *Anchusa Gmelini* Ledeb. U. ott. *Pulmonaria mollissima* Kern. Bácsszentiván és Apatin között. *Myosotis palustris* (L.) Lam. Mocsaras és lassan folyó vizek mentén. Gombos, Bezdán s a Ferencz-esatorna mentén. *M. palustris* (L.) Lam. var. *scabra*. Simk. U. ott. *M. caespitosa* Schultz Bezdáni erdő nedves tisztásain. *Lithospermum purpureo-coeruleum* L. A zombori, apatini, bezdáni, chotekpusztai erdőkben. *L. officinale* L. Erdők szélén ugyanott, ritkább. *L. arvense* L. Parlagokon közönséges. *Onosma arenarium* W. et. K. Futó homokon Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között. *Echium altissimum* Jacq. Ugyanott kötött homokon és Illok határában. *Tecurium chamaedrys* L. Szikár dombokon Gomboson. *T. scordium* L. Mocsaras helyeken Zombor és Szabadka között a vasút mentén. *Mentha Wierzbickiana* Opiz. Nádasok szélén Nemesmilitiesen. *Salvia glutinosa* L. A bezdáni és chotekpusztai erdőkben. *S. Aethiopsis* L. Zombor és Szabadka között a vasút mentén. Titeli fensíkon Tündéresen. *Origanum vulgare* L. A bezdáni erdő tisztásain. *Atropa belladonna* L. Illok erdejében. *Physalis alkekengi* L. A zombori és a bezdáni erdő szélén. *Verbascum pulverulentum* Vill. Utak mentén Erdődön és Gomboson. *V. australe* Schrad. Titeli fensíkon. *Linaria genistifolia* (L.) Mill. Zombor a Sikara erdő szélén, titeli fensíkon. *Veronica scutellata* L. A bezdáni erdő mocsaras helyein. *V. triphylla* L. Zombor, a Ferencz-esatorna mentén levő szántóföldeken. *V. verna* L. U. ott. *V. arvensis* L. U. ott. *Digitalis ambigua* Murr. A chotekpusztai erdőben. *Acanthus longifolius* Host.? Kamenitz száraz dombjain.

Plantago arenaria W. et. K. Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között elterülő homokpusztán. *P. maritima* L. A bezdáni, apatini, gádori, nemesmilitiesi, chotekpusztai és szabadkai szikeseken. *P. altissima* L. A gombosi, ludaspusztai és a kisköszegi nedves, mocsaras réteken.

Asperula cynanchica L. Szikeseken közönséges. *Galium retrorsum* DC. Bezdán, Bácskertes és Monostorszeg között elterülő legelőkön. Zombor, a Ferencz-esatorna mentén. *Scabiosa canescens* W. et. K. Zombor és Szabadka között homokos helyeken.

Campanula sibirica L. Szikár dombokon. Madarason a Jezert környékező dombokon. Erdődön a Dunát szegélyező magaslatokon. *Campanula Trachelium* L. Bezdáni és chotekpusztai erdőben. *Solidago virga aurea* L. Cserjésekben és erdőkben. Gomboson és Chotekpusztán. *Aster linosyris* (L.) Bernh. A bezdáni, apatini és a

chottekpusztai szikeseken. *A. pannonicus* Jacq. A zombori, nemesmilitiesi, bezdáni, apatini, gádori, chottekpusztai, kerényi, szipapári, ószivácsi szikeseken. *A. canus* W. et K. Bezdán, Bácskertes és Monostorszeg közötti szikes legelőkön. Chottekpusztán erdők szélén szintén szikes területen. A kaboli zárda erdőtisztásainak szikesein. *A. tinctorius* Wallr. Illok száraz dombjain. *Helichrysum arenarium* (L.) DC. Futó homokon Szabadka, Palicsfürdő, Tompa és Kelebia között. *Inula britannica* L. Nedves és szikes helyeken közönséges. *Pulicaria dysenterica* (L.) Gray. Az apatini, bezdáni és chottekpusztai szikeseken. Nedves réteken Illokon. *Anthemis austriaca* Jacq. Homokos réteken Madarason. *Achillea asplenifolia* Vent. Az apatini, újverbácsi és szabadkai szikeseken. *Artemisia monogyna* W. et K. Az apatini, bezdáni és chottekpusztai szikeseken. A kaboli zárda erdőtisztásainak szikesein. *A. pontica* L. Bezdán, Bácskertes és Monostorszeg közötti szikes legelőkön. *A. scoparia* W. et K. Erdődön a Dunát szegélyező száraz magaslatokon. *A. campestris* L. v. *sericea* Fries. Titeli fensikon. *Doronicum hungaricum* Reichb. Bezdán, Bácskertes és Monostorszeg közötti erdőkben. *Senecio vernalis* W. et K. U. ott ritkás erdőkben és Ujvidéken a vasút mentén. *S. tenuifolius* Jacq. Ujvidék, Madaras, Szabadka, Bezdán, Apatin és Zombor környékén cserjés, szikes helyeken. *Senecio tomentosus* Host. Bezdán, Gombos moesaraiban. *Cirsium brachycephalum* Juratzka. U. o. Gádoron, Szabadka és Ludaspuszta közötti mocsarakban. *Serratula tinctoria* L. Bezdáni és apatini erdők szélén. *Centaurea Calcitrapa* L. A zombori és bezdáni legelőkön. *C. pannonica* Heuff. Az egész megyében közönséges. Gyűjtöttem még Illokon és Erdődön is. *C. arenaria* M. B. (Wagner J. meghatározása). Szabadka, Palicsfürdő, Tompa, Kelebia és Ludaspuszta közötti homokpusztán. Madarason. *C. Tauscheri* Kern. U. ott. Pacsér és Zombor környékén. *C. rhenana* Bor. (Wagner J. meghatározása). Homokos területen Pacsér a vasút mentén. *C. micranthos* Gmel. Száraz dombokon Erdődön. *C. Sadleriana* Janka. Szabadka és Ludaspuszta között homokos területen. Erdődön. *C. Magyari* (*Sadleriana* \times *spinulosa*) Wagner J. (Autor meghatározása). Homokos talajon Zombor határában a Sikara-erdő mellett. *C. Fritschii* Hayek. (Wagner J. meghatározása). Száraz dombokon Illokon, Kamenitz és Vénác között. *Carthamus lanatus* L. Napos, fővényes helyeken a Ferencz-csatorna mentén és Gádoron.

(A szakosztálynak 1909 nov. 10-én tartott üléséből.)